

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Analiza i interpretacja tekstów kultury		8.0.12409	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	język-kultura-media
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Kinga Okroj; dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni; dr Svetlana Pavlenko; dr Liliana Kalita			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin – udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielne studiowanie przez studenta literatury wskazanej przez prowadzącego, niezbędnej do aktywnego uczestnictwa w zajęciach	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin – przygotowanie projektu zaliczeniowego i jego prezentacja	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		- polski w wymiarze 50.00% - rosyjski w wymiarze 50.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- zaliczenie ustne - wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach i dyskusjach (30%); • wykonania i prezentacji określonej pracy praktycznej o charakterze analityczno-interpretacyjnym (z zakresu treści programowych), w której student wykaże się umiejętnością łączenia faktów, logicznym i krytycznym myśleniem (70%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	dyskusja	praca w grupach	praca zaliczeniowa
	Wiedza		
K_W01	+	+	+
K_W02	+	+	+
K_W03	+	+	+
K_W05	+	+	+
K_W06	+	+	+
K_W08	+	+	+
K_W11	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U03	+	+	+
K_U06	+	+	+
K_U07	+	+	+
K_U08	+	+	+
K_U11			+
K_U12	+	+	+
K_U15		+	
K_U16		+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K01	+	+	
K_K02	+	+	
K_K03	+	+	
K_K06	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

wyбір specjalności język-kultura-media

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Wyposażenie studenta w aparat pojęciowy i badawczy oraz narzędzia niezbędne do krytycznego odbioru tekstów kultury oraz samodzielnego dokonywania procesów interpretacyjnych.

Wykształcenie kompetencji w zakresie rozumienia, odczytywania, ujmowania i krytycznego odbioru rozmaitych tekstów kultury na poziomie znaczeń socjologicznych, antropologicznych, dosłownych, symbolicznych, metaforycznych, alegorycznych, aksjologicznych.

Doskonalenie swojego warsztatu kreatywnego myślenia, pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu wyrażania i argumentowania swojego zdania w dyskusjach (praca nad sztuką argumentacji).

Rozwijanie umiejętności oceny i wartościowania różnorodnych tekstów kultury, a także łączenia faktów, motywów, symboli, toposów.

Zaakcentowanie ich ciągłości, korespondencji i transformacji.

Wykorzystanie w praktyce przedstawionych na zajęciach narzędzi analityczno-interpretacyjnych. Przygotowanie i prezentacja samodzielnie wykonanej pracy z zakresu interpretacji wybranego tekstu kultury (z zakresu treści programowych).

Treści programowe

Pojęcia kultury, tekstu kultury, interpretacji, analizy pojmowane w szerokim rozumieniu. Historia idei (w ujęciu A. Lovejoya) jako metoda badawcza przy interpretacji tekstów kultury; powstawanie, kontynuacje i transformacje, zachodzące w ramach idei; wzajemny wpływ i przenikanie się idei i tekstów kultury. Kultura jako komunikacja; kwestie duchowe związane z kulturą i działalnością człowieka; odczytywanie i wartościowanie wytworów kultury; wpływ człowieka na kulturę i kultury na człowieka; aspekty socjologiczne, antropologiczne, symboliczne, aksjologiczne związane z tekstami kultury.

Szczegółowe zagadnienie realizowane podczas zajęć: bajka, maska, lalka, film, ekranizacja, serial, graffiti, teatr, biblioteka, cmentarz, miasto, komiks, piosenki, memy, fotografia, programy telewizyjne, reklamy, gry komputerowe, książka, moda, Internet / portale społecznościowe.

Prowadzący ma prawo każdorazowo uaktualniać treści programowe przedmiotu.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

1. Antropologia kultury: zagadnienia i wybór tekstów, oprac. G. Godlewski; wstęp i red. A. Mencwel. Warszawa 2000.
2. Bettelheim B., Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni, przeł. D. Danek, Warszawa 1996.
3. Drabarek B., Rowińska I., Dzieło filmowe jako tekst kultury, Kielce 2004.
4. Eco U., Interpretacja i nadinterpretacja, przeł. T. Bieroń, Kraków 2008.
5. Fiołek-Lubczyńska B., Film, telewizja i komputery w edukacji humanistycznej: o audiowizualnych tekstach kultury, Kraków 2004.
6. Flusser V., Kultura pisma. Z filozofii słowa i obrazu, przeł. P. Wiatr, Warszawa 2018.
7. Gołębiewska M., Demontaż atrakcji. O estetyce audiowizualności, Gdańsk 2003.
8. Handke R., Poetyka dzieła literackiego. Instrumenty lektury, Warszawa 2008
9. Lovejoy A., Wielki łańcuch bytu: studium z dziejów idei, przeł. A. Przybysławski, Warszawa 1999.
10. Sławiński J., Miejsce interpretacji, Gdańsk 2006.
11. Достоевский Ф. М., Преступление и наказание. Роман-комикс, илл. А. Коркос, адапт. Д. Майровиц, Москва 2014.
12. Лавджой Л., Великая цель бытия история идеи, пер. В. Софронов-Антони, Москва 2001.
13. Лотман Ю. Структура художественного текста, https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Lotman/_Index.php.
14. Пропп В. Я., Исторические корни волшебной сказки, Ленинград 1986.
15. Пропп В. Я., Морфология сказки, Москва 1969.
16. Романова Н. В., Кукла как эстетический текст культуры: специфика языка, „Вестник Московского государственного университета культуры и искусств” 2011.
17. Ходякова Л. А. Методика интерпретации текста как феномена культуры. „Ярославский педагогический вестник” 2011, № 2, т. II.

B. Literatura uzupełniająca

- Barthes R., Światło obrazu. Uwagi o fotografii, przeł. J. Trznadel, Warszawa 1996.
- Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna, nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995.
- Dorren G., Babel. W dwadzieścia języków dookoła świata, przeł. A. Sak, Kraków 2019.
- Eco U., O bibliotece, przeł. A. Szymanowski, Warszawa 2007.
- Eco U., W poszukiwaniu języka uniwersalnego, przeł. W. Soliński, Gdańsk, Warszawa 2002.
- Elaine B., Longhurst B., Mccracken S., Ogborn M., Greg S., Wstęp do kulturoznawstwa, przeł. M. Kaczyński, J. Łoziński, T. Rosiński, Poznań 2007.
- Fiske J., Zrozumieć kulturę popularną, przeł. K. Sawicka, Kraków 2010.
- Flusser V., Ku filozofii fotografii, przeł. J. Maniecki, Warszawa 2015.
- Goethe J. W., Baśń, przeł. M. Sołek, Kraków 2005.
- Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, przeł. M. Kurecka, W. Wirpsza, Warszawa 2007.
- Janiak A., Nowe funkcje kulturowe wirtualnych nekropolii, [w:] WWW — w sieci metafor. Strona internetowa jako przedmiot badań naukowych, Wrocław 2008.
- Jankowicz G., Bliźny. Eseje, Wrocław 2019.
- Kolbuszewski J., Cmentarze, Wrocław 1996.
- Kolbuszewski J., Cmentarz jako tekst kultury, „Odra” 1981, nr 11.
- Kopaliński W., Słownik symboli, Warszawa 1990.
- Markiewicz H., Jeszcze dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze, Kraków 2008.
- Markiewicz H., O falsyfikowaniu interpretacji literackich, „Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 1996, nr 87/1.
- Markiewicz H., Wymiary dzieła literackiego, Kraków – Wrocław, 1984.
- Maska. Zakrywanie i odkrywanie pomiędzy Wschodem i Zachodem, red. i wstęp W. Mond-Kozłowska, Gdańsk 2016.
- Moch W., Street art i graffiti. Litery, słowa i obrazy w przestrzeni miasta, Bydgoszcz 2016.
- Osika G., Graffiti – znaki miasta, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej” 2008, z. 43.
- Rzepińska M., Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego, Kraków 1983.
- Rynck de P., Jak czytać malarstwo: rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów, przeł. P. Nowakowski, Kraków 2005.
- Stangret P., Artysta jako tekst, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2019.
- Sztompka P., Socjologia wizualna: fotografia jako metoda badawcza, Warszawa 2005.
- Szykowska-Piotrowska A., Po-twarz. Przekraczanie widzialności w sztuce i filozofii, Gdańsk – Warszawa 2015.
- Афанасьев А. Н. Народные русские сказки, т. 1-3, Москва 1984-1985.
- Динер Е.В., Электронная книга как форма книжной коммуникации, „Вестник Вятского государственного университета” 2017.
- Йетс Ф., Искусство памяти, пер. Е. Малышкин, Санкт-Петербург 1997.
- Кандинский В. В., О духовном в искусстве, https://royallib.com/read/kandinskiy_vasiliy/o_duhovnom_v_iskusstve.html#0.
- Садур Н. Н., Чудная баба, http://lit.lib.ru/s/sadur_n_n/text_0030.shtml.
- Смирновой Л., Гальперины Г., Дятлевой Г., Популярная история театра, https://books.google.pl/books?hl=pl&lr=&id=Ed7PAAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT10&dq=история+театра&ots=6UGJuvjsMW&sig=CVkaJqV7DVODrKEYMqLFb0Dmw0&redir_esc=y#v=onepage&q=история%20театра&f=false.

Prowadzący zajęcia ma prawo każdorazowo uaktualniać wykaz literatury.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
--------------------------------------	---------------

<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08, K_W11. K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U08, K_U11, K_U12, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K03, K_K06</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08, K_W11. Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma pogłębioną wiedzę o specyfice współczesnej kultury oraz metodach badawczych, służących pogłębionej analizie wybranych tekstów kultury (K_W01); • zna terminologię filologiczną, umożliwiającą analizę i interpretację omawianych na zajęciach tekstów kultury (K_W02); • ma uporządkowaną wiedzę filologiczną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię w zakresie nauki o literaturze i kulturze, niezbędną do przeprowadzonego gruntownego procesu badania, analizy i interpretacji wybranych tekstów kultury (K_W03); • ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu różnych dyscyplin, na pograniczu których lokowane są analizowane i interpretowane przez niego teksty kultury (K_W05, K_W06); • ma pogłębioną wiedzę o interdyscyplinarności wybranych tekstów kultury, których analizę i interpretację przeprowadza, korzystając z różnych perspektyw naukowych (K_W08); • zna i rozumie zaawansowane metody i narzędzia badawcze, pomocne w procesie analizy i interpretacji różnych tekstów kultury (K_W11).
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U08, K_U11, K_U12, K_U15, K_U16 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować wiedzę z wykorzystaniem różnych źródeł zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na temat analizowanych tekstów kultury (K_U01); • posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne wyniki analizy i interpretacji różnych tekstów kultury (K_U02); • umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego w procesie analizy i interpretacji tekstów kultury (K_U03); • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych analiz wybranych tekstów kultury (K_U06); • posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o tekstach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach (K_U07); • definiuje, objaśnia i przedstawia poprawnie w mowie i piśmie samodzielną analizę i interpretację wybranych tekstów kultury (K_U08); • posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych typów prac pisemnych w języku polskim i rosyjskim, przedstawiających analizę i interpretację wskazanych przez prowadzącego tekstów kultury (K_U11); • prezentuje samodzielnie dokonaną interpretację wybranych tekstów kultury w języku polskim i rosyjskim w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych nowoczesnych metod i technik komunikacyjnych (K_U12); • potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne funkcje (K_U15); • potrafi odpowiednio określić priorytety w procesie analizy tekstów kultury, wskazanych przez prowadzącego zajęcia lub wybranych indywidualnie (K_U16).
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K02, K_K03, K_K06 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość zakresu swojej wiedzy filologicznej oraz powiązania jej z wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych, niezbędnych do przeprowadzenia właściwej analizy tekstów kultury (K_K01);

- ma świadomość swoich umiejętności w zakresie analizy i interpretacji różnych tekstów kultury i rozumie potrzebę ciągłego dążenia do rozwoju własnych kompetencji w zakresie ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych (K_K02);
- jest gotowy do przeprowadzania samodzielnej oraz zespołowej pracy w zakresie analizy różnych tekstów kultury, wykazuje aktywność, odznacza się wytrwałością badawczą (K_K03);
- potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów kultury, stosując oryginalne podejścia, uwzględniając nowe osiągnięcia humanistyki w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym i historyczno-literackim (K_K06).

Kontakt

kinga.okroj@ug.edu.pl